

Ondersteunen bij arbeidsinschakeling

Burgerheid.nl

Probleemloos in de bijstand

- Samengesteld probleem voor de gemeente

Op het moment dat een bijstandsgerechtigde aan de zorg van de overheid is toevertrouwd, heeft de gemeente (van die inwoner) er een probleem bijgekregen waarmee zij in de praktijk flink mee blijkt te worstelen: ondersteuning bij arbeidsinschakeling bieden. Dit artikel laat zien wat er zoal komt kijken bij de vier aspecten rechtmatigheid, doelmatigheid, uitvoerbaarheid en behoorlijkheid.

Rechtmatigheid

In de Participatiewet staat in artikel 7 eerste lid dat het college van burgemeester en wethouders de opdracht heeft om inwoners van de gemeente die algemene bijstanduitkering ontvangen ondersteuning te bieden bij arbeidsinschakeling. Ook andere inwoners kunnen daar recht op hebben, maar dat valt buiten het bestek van dit artikel.

Deze wettelijk bepaalde opdracht is algemeen, maar wordt per gemeente specifiek door **regels** die elke gemeenteraad volgens de Participatiewet in een verordening moet vastleggen. Dat is bepaald in artikel 8a eerste lid onder a.

Die regels bepalen in elk geval onder welke voorwaarden welke personen (en werkgevers van deze personen) in aanmerking komen voor in de verordening te omschrijven **voorzieningen** en hoe deze rekening houden met omstandigheden.

De specifieke aanspraak die bijstandsgerechtigden kunnen maken op ondersteuning is bepaald in artikel 10 van de Participatiewet en per gemeente in de voornoemde verordening.

Opmerking:

Het is altijd de gemeente (het college) die bepaalt of (en welke) ondersteuning nodig is. Dit gebeurt in een voor bezwaar vatbaar besluit. Bij een besluit is het college verplicht om deugdelijk te motiveren. Een gemeente zal niet altijd uit eigen beweging een beslissing nemen of (en welke) ondersteuning nodig is, maar een belanghebbende kan er ook zelf om verzoeken. Vervolgens maakt het college een afweging en neemt een beslissing.

Doelmatigheid

Bij doelmatigheid is het de vraag of iets ergens toe leidt. Toegegeven, het is geen diepgaande uitleg:

Het bieden van ondersteuning bij arbeidsinschakeling is hulp gericht op inschakeling op de arbeidsmarkt.

Het doel is dat de bijstandsgerechtigde (weer) aan het werk komt en voor het voorzien in het

levensonderhoud niet meer afhankelijk is van voorzieningen van de overheid.

Doelmatigheid vergt een goede, realistische planning, een plan van aanpak bekrachtigd in een besluit. Meestal ontbreekt dat in de praktijk en ligt de focus meer op rechtmatigheid, ofwel: is de bijstandsgerechtigde ergens op te pakken?

Uitvoerbaarheid

Elke gemeente heeft een uitvoeringsorganisatie om de opdracht van ondersteuning bij arbeidsinschakeling uit te voeren. Hierbij wordt samenwerking gezocht met externe partijen. Het gaat vaak om adviseurs en begeleiders uit het commerciële netwerk dat zich rond gemeenten heeft gevormd. Daarbij vloeit vrij veel gemeenschapsgeld weg.

Er zijn gemeenten die de uitvoering hebben uitbesteed aan een naburige gemeente of samenwerken met andere gemeenten in een zogeheten gemeenschappelijke regeling. Je krijgt dan te maken met een andere organisatie dan je eigen gemeente, die overigens wel zelf eindverantwoordelijk blijft.

Behoorlijkheid

Helaas voeren veel gemeenten de opdracht van het ondersteunen bij arbeidsinschakeling slecht uit. Dat is al jaren een groot probleem en heet hangijzer. Dan hier, dan daar borrelt een project op om daar verandering in te brengen, doorgaans gedoemd om te mislukken. Soms loopt het zelfs uit op een schandaal waarbij miljoenen euro's verloren gaan.

Waar nog wel iets lukt, zien we **de perverse (financiële) prikkel van het laaghangend fruit**. Alleen gemakkelijk en goedkoop naar de arbeidsmarkt te begeleiden bijstandsgerechtigden worden geholpen.

Wie juist veel baat bij werkelijke ondersteuning heeft, wordt in de steek gelaten en belandt doorgaans in het zogeheten 'granieten bestand'.

In de meeste gevallen zien we dat mensen in de bijstand aan hun lot worden overgelaten onder het mom van zelfredzaamheid en...

U moet het toch bijna 100% zelf doen!

Gemeenten komen doorgaans niet veel verder dan het opleggen van nadere verplichtingen, meer vanuit het oogpunt van rechtmatigheid dan vanuit doelmatigheid. Daarbij doen zij eigenlijk niet meer dan belanghebbenden afschuiven op derden.

Ondertussen blijft de gemeente wel probleemeigenaar!

Dit is een artikel op www.burgerheid.nl in 'Probleemloos in de bijstand' onder 'Samengesteld probleem voor de gemeente'

https://www.burgerheid.nl/probleemloze_bijstand/ondersteunen-bij-arbeidsinschakeling/

Auteur: **Ray Heijder**

